

MINISTERUL TRANSPORTURILOR ȘI INFRASTRUCTURII
SPITALUL CLINIC CĂI FERATE IAȘI

Iași, Cod 700506, Str. Garabet Ibrăileanu, Nr. 1, C.I.F.: 4981239, E-mail: spitalcfiasi@yahoo.com
Tel.: 0232/216422 Secretariat Tel./Fax: 0232/264013 Web: www.spitaluniversitarcfiasi.ro

EXAMINAREA PREPARATULUI HISTOPATOLOGIC COLORAT LA MICROSCOPUL OPTIC ȘI ELABORAREA DIAGNOSTICULUI HISTOPATOLOGIC

PO-AP-05

NOTĂ:

Acest document este proprietatea intelectuală a Spitalului Clinic Căi Ferate Iași.

Reproducerea integrală sau parțială a acestui document este permisă numai cu acordul prealabil scris și înregistrat al managerului spitalului.

Constituie abatere disciplinara necunoașterea și/sau neaplicarea întocmai a cerințelor prezentului document.

Aceasta abatere va fi sancționată conform art. 247, 248 și art. 250-252 din Codul Muncii, actualizat.

Revizie

Revizia acestui document se face ținând cont de rezultatele implementării indicatorilor de monitorizare de structura, proces, rezultatelor obținute, modificări legislative, modificări de circuite, reorganizări interne, etc.

Revizia nu este obligatorie decât dacă se îndeplinesc cel puțin unul dintre criteriile sus menționate.

SPITALUL CLINIC
CĂI FERATE IAȘI

EXAMINAREA PREPARATULUI
HISTOPATOLOGIC COLORAT LA
MICROSCOPUL OPTIC ȘI ELABORAREA
DIAGNOSTICULUI HISTOPATOLOGIC

Cod: PO-AP-05

Ed.: 1

Rev.: 0

Pag.: 1 / 6

Situația edițiilor și a reviziilor în cadrul edițiilor procedurii

Nr crt	Ediția/ revizia în cadrul ediției	Componența revizuită	Modalitatea reviziei	Data la care se aplică prevederile ediției sau reviziei ediției
1	1/0	-integral	-elaborare inițială	07.08.2022

Lista responsabililor cu elaborarea, verificarea și aprobarea ediției sau, după caz, a reviziei în cadrul ediției procedurii

Nr crt.	Elaborat / verificat / avizat / aprobat	Nume și prenume	Funcția	Semnătura	Data
1	Elaborat	Dr. Mirela Grigorovici	Coordonator Serviciul de Anatomie Patologică și Prosectură		11.07.2022
2	Avizat	Dr. Emilia Solomon	Director medical		14.07.2022
3	Avizat juridic	Petru Manița	Avocat		20.07.2022
4	Verificat	Dr. Stela-Maria Leonte	RMC		21.07.2022
4	Avizat	Dr. Izabela Frunză	Membru Comisie monitorizare		25.07.2022
5	Aprobat	Dr. Mihai Glod	Manager		29.07.2022

Exemplar nr: 2

SPITALUL CLINIC
CĂI FERATE IAȘI

EXAMINAREA PREPARATULUI
HISTOPATOLOGIC COLORAT LA
MICROSCOPUL OPTIC ȘI ELABORAREA
DIAGNOSTICULUI HISTOPATOLOGIC

Cod: PO-AP-05

Ed.: 1

Rev.: 0

Pag.: 2 / 6

CUPRINS

1. Scop.....	3
2. Domeniul de aplicare.....	3
3. Documente de referință.....	3
4. Definiții și abrevieri	3
5. Descrierea procedurii.....	3
5.1. Materiale utilizate și aparatura din dotare.....	4
5.2. Mod de lucru:.....	4
5.3. Diagnosticul histopatologic.....	5
5.4. Reorganizarea locului de muncă	5
6. Responsabilități.....	5
7. Evidențe și înregistrări.....	5
8. Anexe.....	5
9. Difuzare.....	6
10. Indicatori de monitorizare.....	6

SPITALUL CLINIC
CĂI FERATE IAȘI

EXAMINAREA PREPARATULUI HISTOPATOLOGIC COLORAT LA MICROSCOPUL OPTIC ȘI ELABORAREA DIAGNOSTICULUI HISTOPATOLOGIC

Cod: PO-AP-05

Ed.: 1

Rev.: 0

Pag.: 3 / 6

1. SCOP

- 1.1. Examinarea preparatelor histopatologice colorate de către medicul anatomopatolog cu ajutorul microscopului optic, în vederea elaborării unui diagnostic histopatologic microscopic de certitudine.
- 1.2. Preparatele histopatologice colorate sunt obținute prin prelucrarea pieselor operatorii / biopsiilor / fragmentelor tisulare recoltate în timpul autopsiei anatomo-clinice.

2. DOMENIU DE APLICARE

- 2.1. Procedura se aplică în Serviciul de Anatomie Patologică și Prosectură al Spitalului Clinic Căi Ferate Iași de către medicul anatomopatolog implicat în elaborarea diagnosticului histopatologic.

3. DEFINIȚII ȘI ABREVIERI

3.1. Definiții:

3.1.1. **Preparat histopatologic colorat** = produsul final, permanent, obținut prin prelucrarea histopatologică a probelor biologice și a celorlalte etape (vezi PO-AP-04) și reprezentat de o lamă histopatologică care permite citirea și interpretarea corectă în vederea stabilirii diagnosticului histopatologic microscopic de certitudine.

3.1.2. **Microscop optic** = aparat optic compus dintr-un sistem dublu de lentile, folosit pentru observarea și cercetarea obiectelor extrem de mici, a microorganismelor etc. [< fr. microscope, germ. Mikroskop, cf. gr. mikros – mic, skopein – a examina].

3.1.3. **Diagnosticul histopatologic** = diagnosticul de certitudine stabilit de către medicul anatomopatolog după examinarea la microscopul optic a preparatului histopatologic colorat.

3.2. Abrevieri:

3.2.1. Ed.	= Ediție
3.2.2. Rev.	= Revizie
3.2.3. PO	= Procedura operațională
3.2.4. SMC	= Sistem de management al calității
3.2.5. SAPP	= Serviciul de Anatomie Patologică și Prosectură
3.2.6. HG	= Hotărâre de Guvern
3.2.7. OMS	= Ordin Ministerul Sănătății

4. DOCUMENTE DE REFERINȚĂ

- 4.1. **SR EN ISO 9000:2015** - Sisteme de Management al Calității. Principii fundamentale și vocabular
- 4.2. **SR EN ISO 9001:2015** - Sisteme de management al calității. Cerințe.
- 4.3. **Legea nr. 104/2003, republicată în 2014** - Lege privind manipularea cadavrelor umane și prelevarea organelor și țesuturilor de la cadavre în vederea transplantului
- 4.4. **H.G. nr. 451/2004** - Hotărârea Guvernului pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 104/2003 privind manipularea cadavrelor umane și prelevarea organelor și țesuturilor de la cadavre în vederea transplantului, cu modificările și completările ulterioare
- 4.5. **OMS nr. 1.217/2010** - Ordin al ministrului sănătății privind aprobarea ghidurilor de practică medicală pentru specialitatea anatomie patologică
- 4.6. **OSGG nr. 600/2018** - Ordinul secretarului general al Guvernului privind aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice
- 4.7. Tehnici de histologie normală și patologică / Proceduri de lucru din cadrul laboratorului.
- 4.8. Manualele de utilizare a microscopului Zeiss Axioscop 2 plus și a microscopului Nikon Eclipse E200.
- 4.9. Tehnici de histologie normală și patologică / Proceduri de lucru din cadrul laboratorului.
- 4.10. Tratatate internaționale Organizația Mondială a Sănătății de diagnostic anatomopatologic

5. DESCRIEREA PROCEDURII

5.1. Materiale utilizate și aparatura din dotare:

- Microscop Zeiss Axioscop 2 plus și microscop Nikon Eclipse E200 cu unități de captură de imagine;
- material textil antistatic pentru curățarea microscopelor;
- soluție de degresare/curățare;
- mediul de imersie specific (ulei de cedru);
- huse.
- calculator cu monitor cu program InfoWorld și imprimantă.

SPITALUL CLINIC
CĂI FERATE IAȘI

EXAMINAREA PREPARATULUI HISTOPATOLOGIC COLORAT LA MICROSCOPUL OPTIC ȘI ELABORAREA DIAGNOSTICULUI HISTOPATOLOGIC

Cod: PO-AP-05

Ed.: 1

Rev.: 0

Pag.: 4 / 6

5.2. Mod de lucru:

Se conectează microscopul la rețeaua electrică folosind cablul electric din dotare. Se acționează butonul de pornire al unității centrale pentru captura de imagine și al monitorului.

Se apasă butonul de pornire (on/off) și se adaptează intensitatea luminii din butonul specific (potențiomtru).

Se fixează în platina microscopului lama cu secțiunea histologică ce urmează a fi examinată.

Se reglează ecartul pupilar al binocularului prin rotirea tuburilor urmărind indicațiile gravajului de pe capacul binocularului care reprezintă valorile ecartului pupilar.

Se reglează nivelul de luminozitate al câmpului microscopic corespunzător obiectivului utilizat, se deschide diafragma de câmp și apertura corespunzătoare.

Se deplasează platina microscopului în sus acționând macroviza până în apropierea lentilei frontale a obiectivului și apoi, privind în binocular, se deplasează masa în jos până la apariția imaginii, acționând la nevoie și microviza.

Se pune la punct imaginea unui preparat printr-un obiectiv cu mărire minimă (x4).

Pentru observarea preparatului de pe întreaga secțiune se deplasează platina microscopului după două direcții cu ajutorul butoanelor laterale, valoarea deplasărilor putând fi citită pe riglele gradate.

În cazul în care pentru obiectivele cu mărire mică, deschizând diafragma de câmp la maximum, nu se obține iluminarea întregului câmp, se coboară din buton condensorul la limita de jos până la apariția imaginii diafragmei de câmp în planul preparatului.

În cazul folosirii obiectivului de imersie, se folosește mediul de imersie specific, cu modificarea la apertură maximă a condensului.

Datele obținute de medicul anatomopatolog prin examinarea microscopică sunt înregistrate și salvate în calculator în programul special pentru anatomie patologică, cu elaborarea Buletinului histopatologic.

După ce lama a fost examinată, aceasta se scoate din platina microscopului și este așezată pe suportul de plastic (tavă).

Datele obținute de medicul anatomopatolog prin examinarea microscopică sunt înregistrate și salvate în calculator în programul special pentru anatomie patologică, cu elaborarea Buletinului histopatologic.

După ce toate lamele au fost citite și interpretate se acționează butonul (potențiomtrul) de intensitate a luminii către pragul minim de luminozitate și apoi se apasă butonul de oprire, cu deconectarea microscopului de la rețeaua electrică.

De asemenea se acționează butonul de oprire al unității centrale și al monitorului calculatorului.

5.3. Diagnosticul histopatologic

5.3.1. Elaborarea diagnosticului histopatologic se face de către medicul anatomopatolog, folosind tehnicile de anatomie patologică de care dispune: obligatoriu colorație uzuală - hematoxilină eozină (H.E.) și, după caz, colorații speciale, în maximum 30 de zile lucrătoare din momentul primirii pieselor, cel puțin ca diagnostic de etapă. Diagnosticul histopatologic este redactat pe Buletinul histopatologic.

5.3.2. Tipurile de diagnostic histopatologic sunt următoarele:

- a) diagnostic histopatologic la parafină;
- b) diagnostic histopatologic la gheață/examen extemporaneu.

5.3.3. Dacă medicul anatomopatolog consideră că, pentru stabilirea cu precizie a diagnosticului, sunt necesare tehnici speciale de anatomie patologică care nu sunt disponibile în serviciul respectiv, precum: imunohistochimie, biologie moleculară, imunofluorescență sau microscopie electronică, va consemna acest lucru în buletinul histopatologic pe care îl eliberează.

5.3.4. Buletinul histopatologic este elaborat numai de medicul anatomopatolog. Acesta cuprinde diagnosticul histopatologic și va avea obligatoriu următoarele puncte: numărul de ordine din registrul de biopsii și data înregistrării, datele din biletul de trimitere (nume și prenume pacient, vârsta, sex, CNP, secția clinică/cabinetul medical, diagnosticul clinic, medicul curant care a trimis proba biologică, data primirii, piesa/piese expediate), descrierea macroscopică anatomopatologică a piesei, descrierea histopatologică microscopică a piesei, diagnosticul histopatologic, semnătura și parafa medicului anatomopatolog.

Se eliberează buletin histopatologic separat pentru examenul extemporaneu, rezultatul acestuia fiind inclus și în buletinul histopatologic elaborat după examinarea la parafină.

Originalul buletinului histopatologic se păstrează în arhiva serviciului de anatomie patologică împreună cu biletul de trimitere a produsului biologic, minimum 30 de ani. Copii ale buletinului histopatologic se eliberează în două exemplare: un exemplar este destinat medicului care a solicitat examenul histopatologic, celălalt exemplar

SPITALUL CLINIC
CĂI FERATE IAȘI

EXAMINAREA PREPARATULUI HISTOPATOLOGIC COLORAT LA MICROSCOPUL OPTIC ȘI ELABORAREA DIAGNOSTICULUI HISTOPATOLOGIC

Cod: PO-AP-05

Ed.: 1

Rev.: 0

Pag.: 5 / 6

este înmănat pacientului. Buletinul histopatologic poate fi eliberat unui aparținător legal, pe bază de procură, conform dreptului la confidențialitatea informațiilor.

Exemplarul destinat medicului curant care a solicitat examenul histopatologic se atașează de către acesta în mod obligatoriu la foaia de observație a pacientului.

5.3.5. Metodologia examinării histopatologice în consult (a doua opinie medicală)

Lamele / blocurile la parafină în consult vor fi înregistrate în Condica de predare-primire și, respectiv, în Registrul de examinări histopatologice cu acordarea unui număr de înregistrare și mențiunea "lame / blocuri în consult".

Diagnosticul histopatologic va îndeplini aceleași condiții ca și pentru diagnosticul histopatologic elaborat pentru piesele prelucrate în serviciul propriu de anatomie patologică.

5.4. Reorganizarea locului de muncă

După ce lama a fost examinată, aceasta se scoate din platina microscopului și este așezată pe suportul de plastic (tavă), în ordinea numerelor de înregistrare.

După ce toate lamele au fost citite și interpretate se acționează butonul (potențiometrul) de intensitate a luminii către pragul minim de luminozitate și apoi se apasă butonul de oprire, cu deconectarea microscopului de la rețeaua electrică.

De asemenea se acționează butonul de oprire al unității centrale și al monitorului calculatorului.

Se efectuează procedura de întreținere zilnică sau când este necesar conform planului de service / mentenanță.

6. RESPONSABILITĂȚI

6.1. Managerul

- asigură cadrul legislativ și organizatoric pentru desfășurarea activităților descrise în prezenta procedură;
- aprobă prezenta procedură.

6.2. Medicul anatomopatolog

- răspunde de utilizarea corectă a microscopului, calculatorului și imprimantei;
- elaborează Buletinul histopatologic cu diagnosticul histopatologic microscopic pe care îl semnează și parafează;
- conform procedurii supraveghează distribuirea exemplarelor din Buletinului histopatologic;
- la cererea pacientului oferă detalii legate de informațiile cuprinse în Buletinul histopatologic.

6.3. Medicul curant

- după ce a citit Buletinul histopatologic primit, îl atașează în foaia de observație a pacientului;
- informează pacientul de primirea Buletinului histopatologic și îl îndrumă către Serviciul de Anatomie patologică pentru a primi o copie după acesta;
- dacă pacientul a fost externat înainte de primirea Buletinului histopatologic în secție pe perioada internării, va consemna în biletul de externare că necesită revenire la spital pentru comunicarea examenului anatomopatologic.

6.4. Asistenta medicală AP / Îngrijitoarea AP

- la cererea medicului anatomopatolog, distribuie zilnic Buletinele histopatologice pe secții prin secretariatele secțiilor și/sau cabinetelor medicale.

7. EVIDENȚE ȘI ÎNREGISTRĂRI

- 7.1. Buletinul histopatologic (PO-AP-05/F1)
- 7.2. Registrul de examinări histopatologice
- 7.3. Sistemul informatic InfoWorld

8. ANEXE

- 8.1. Buletinul histopatologic (PO-AP-05/F1)

9. DIFUZARE

Procedura se difuzează pe baza Listei de difuzare sau în format electronic.

Înregistrările generate de această activitate se păstrează / arhivează conform cerințelor SMC /SCIM implementat.

SPITALUL CLINIC
CĂI FERATE IAȘI

**EXAMINAREA PREPARATULUI
HISTOPATOLOGIC COLORAT LA
MICROSCOPUL OPTIC ȘI ELABORAREA
DIAGNOSTICULUI HISTOPATOLOGIC**

Cod: PO-AP-05

Ed.: 1

Rev.: 0

Pag.: 6 / 6

10. INDICATORI DE MONITORIZARE

INDICATOR	ȚINTA	METODA DE CALCUL	PERIOADA DE MONITORIZARE	RESPONSABIL
Ponderea documentelor de referință de actualitate	100%	Nr. documente de referință de actualitate / nr. total documente de referință	semestrial	Medic AP Coordonator SAPP
Ponderea angajaților instruiți cu cerințele procedurii din totalul angajaților cu atribuții în aplicarea cerințelor procedurii.	100%	Nr. personal instruit cu cerințele procedurii / Nr. angajaților cu atribuții în aplicarea cerințelor procedurii	semestrial	Medic AP Coordonator SAPP
Procent Buletine histopatologice incorect elaborate/ total Buletine histopatologice	< 1%	Nr. Buletine histopatologice incorect elaborate / nr. total Buletine histopatologice	semestrial	Medic AP Coordonator SAPP

SPITALUL CLINIC
CĂI FERATE IAȘI

BULETINUL HISTOPATOLOGIC

Cod: PO-AP-05/F1

Ed./Rev.: 1/0

Pag.: 1/1

SPITALUL CLINIC C.F. IAȘI

Str. Garabet Ibrăileanu 1 Iași 700506 Tel. 0232 216 422

Serviciul de Anatomie Patologică și Prosectură

Buletin histopatologic

Nr.

din

Nume și prenume:

Sex

Vârsta:

CNP:

Domiciliul:

Clinica:

Diagnostic clinic:

Medicul care a trimis:

FO:

Data primirii:

Piesa expediată:

Macroscopie:

Microscopie:

Diagnostic histopatologic:

Proceduri:

Cod procedura standard/Număr

Examinarea materialului biopsic

2703/

Prelucrare piese fixate

270100/

Orientarea pieselor pt. prelucrarea la parafină

27501/

Sectionarea la microtom și întinderea pe placa termostată

270101/

Colorarea uzuală a cupelor histopatologice: hematoxină-eozină

270102/

Coloratii speciale/coloratii histochimice

270103/

Examinare în microscopie optică

27020/

Data

Semnătura

ASISTENT,

MEDIC PRIMAR , DR.

Conținutul acestui buletin este confidențial, fiind privilegiul pacientului de mai sus. Buletinul de analize este valabil numai în original.

Buletin Histopatologic nr. / pagina din

Utilizator:

Statie: Anatomie01

Data tipăririi: